

ØVRE EIKER KOMMUNE

Helse- og sosialseksjonen

Saksbeh.: Sveinlaug E Barstad
Tlf.: 32 25 12 50
Deres ref:
Vår ref: 2007/3947 - 19390/2007
Ark: SAØEK : F10
Dato: 31.10.2007

Helse- og omsorgsdepartement
Att. Hanna Norum Resløyken
Postboks 8011 Dep.
0030 Oslo

Høring - forslag til sterkere rettighetsfesting av ordningen - brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

Øvre Eiker kommune mener at brukerstyrt personlig assistanse er et svært godt tilbud for en del av våre brukere. Det er mange positive elementer i intensjonen for ordningen.

Øvre Eiker kommune vil bemerke følgende til forslaget om rettighetsfesting:

Om dagens situasjon.

Kommunene har pr. i dag stått fritt til å organisere tjenestetilbudet innen omsorg og helse ut fra lokale forhold. Kommunen har i hovedsak hatt avgjørelsesmyndighet til å fatte vedtak på hvilke tjenester brukeren skal ha etter søknad, hvor brukerens behov kommer fram. Dette har medført til at vi kan være fleksible og utnytte de ressursene vi har til det beste for flest mulig.

Nytt forslag innebærer:

Vi mener at signalene som nå har kommet i forslaget til lovendring **svekker kommunens selvstyre** og fratar kommunen muligheter til å finne fleksible og hensiktsmessige løsninger innenfor både de økonomiske og personalmessige rammene kommunen rår over.

Et bærende og vellykket prinsipp når det gjelder utvikling av velferden i Norge har vært at en fra sentralt hold har definert velferdsoppgavene og at en lokalt har løst oppgavene, hvor nærheten til de konkrete utfordringene og evnen til å se ulike virkemidler i sammenheng har sikret et best mulig resultat, sett i lys av de ressursene som Staten til enhver tid stiller til disposisjon.

Den foreslåtte rettighetsfestingen, slik innretningen på denne har blitt er på alle måter et brudd på den tradisjonelle samarbeidsformen mellom stat og kommune.

Det er også all grunn til å reagere på at ” ” lar en privat økonomisk interesseorganisasjon med en form for monopolstatus (Uluba) være eneleverandør av premissene for nyordningen.

Dertil medfører forslaget til nyordning at kommunene fortsatt skal sitte med et ansvar for kvaliteten på tjenestene, ansvar for at alle relevante lovmessige forhold er ivaretatt uten å være i noen som helst

kontrollposisjon eller ha noen innflytelse på valg av hvem en ansetter m.v. Dersom kommunen skal ha ansvar for tjenesten er **det helt uaktuelt** å frata kommunene mulighet til å stille elementære krav til kompetanse,andel osv.

(Det private andelslaget staten har valgt å samarbeide med synes i praksis å utøve et prinsipp hvor alt

Postadresse: Rådhuset, 3300 Hokksund
Besøksadresse:
Org.nr: 954 597 482

Telefon: 32 25 10 00
Telefaks:
E-post: Post@ovre-eiker.kommune.no

Bankgiro: 2200 07 66058
Bankgiro skatt: 7855 05 06245

kommunalt innsyn i driften er uønsket.)

Forslaget innebærer også at kommunen kan bli nødt til å velge Uluba som aktør, uansett om det foreligger bedre og rimeligere alternativ. Dette er prinsipielt svært betenkelig.

En kommunal tjeneste forventes ifølge forslaget satt ut til en privat virksomhet uten at kommunen har mulighet til å innhente tilbud. Det er også vanskelig for kommunen å kunne stipulere kostnadene til ordningen, da andelslaget har mulighet til selv å bestemme timeprisen og regulerer den hvert år. Det nye lovforslaget vil innebære store konsekvenser for kommunenes økonomi som vil helt og fullt være priggitt en tilbyder med monopolstatus.

Andre forhold

Øvre Eiker kommune mener også at det ikke nødvendigvis er slik at alle grupper som kan innvilges personlig assistent er i stand til å ta ansvar et til å være egen arbeidsgiver. Det kan være fare for at en del nødvendige behov usynliggjøres og ignoreres fordi brukeren selv ikke ser konsekvenser av de tilrettelegginger som blir foretatt. For en del brukere er det helt nødvendig at det blir ansatt assistenter som får veiledning av fagfolk ut fra brukerens spesielle behov. Dette er det etter vår mening ingen sikkerhet at så skjer når oppdraget settes bort til andelslag og kommunen har heller ingen mulighet til å overprøve de vurderingene som andelslaget gjør, selv om kommunen sitter med ansvaret for tjenesten. .

Det bør foreligge vedtak på praktisk og personlig hjelp, før det vurderes om BPA skal iverksettes.

Pr. i dag søkes det BPA uten at det foreligger vedtak på tjenester, som om BPA er en egen tjeneste og ikke en organiseringsform.

Selv om det foreligger et stort omfang av hjelpebehov (minimum 20 t/uke), bør ingen kunne kreve å få ordningen. Det bør kun være en rett til å søke om å få tjenestene organisert som BPA. Det bør tas hensyn til mer enn kun omfanget av hjelpebehovet. Det viktigste som bør styre om ordningen gis er om personen kan være arbeidsleder selv, samt kommunens vurdering om det er faglig forsvarlig.

Vi ser det som ønskelig at brukeren gis innflytelse i ansettelse av assistenter, men kommunen må ha beslutningsmyndighet da det er kommunenes ansvar hvordan tjenesten utføres.

Dersom dagens ordning med at personer og barn med nedsatt funksjonsevne som ikke selv kan være arbeidsledere skal videreføres, må det legges klare føringer på hva som kan regnes inn i ordningen da barn svært sjelden har vedtak på praktisk bistand etter sosialtjenestelovens § 4-2 bokstav a.

Når tjenestemottaker selv ikke er i stand til å være arbeidsleder, ser vi noen ganger at kommunens faglige vurderinger og ønsker fra den som innehar arbeidslederrollen går på tvers av hverandre. Vi ser også en fare i at tjenestemottakerne kan bli isolerte, da det som oftest er en 1:1 situasjon, og at arbeidsleder bestemmer hva som gjøres.

Å få tjenestene organisert som BPA bør ikke begrenses av en øvre aldersgrense. Det er å diskriminere personer over 70 år som har et stort hjelpebehov, og som er i stand til å inneha arbeidslederrollen.

Skal ordningen begrenses bør det kun være begrensning i forhold til arbeidslederrollen. Det vil si at det styrende for å kunne få tjenestene organisert som BPA, bør være om tjenestemottakeren selv kan ivareta arbeidslederrollen.

Det kan oppstå en del uheldige situasjoner når andre enn bruker selv innehar arbeidslederrollen.

Dersom tjenestemottaker skal ha rett til selv å bestemme arbeidsgivermodell, blir det vanskelig for kommunen å ivareta sitt ansvar for kvalitetssikring av tjenesteytingen.

Erfaringen fra ordningen viser at kommunen ikke får innsyn der andelslag er arbeidsgiver.

For eksempel kan en person som er lam fra livet og ned, ikke selv merke om liggesår er under utvikling. Assistentene ansatt av andelslag er i hovedsak ikke fagpersoner, og ser derfor ikke hva som er under utvikling. Siden kommunene (ved ass. ansatt i andelslag) ikke får utøve noen form for

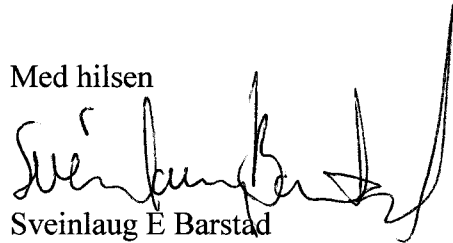
kvalitetssikring av tjenesten og påse at tjenesten utøves faglig forsvarlig, kan det ha gått veldig langt før riktig behandling blir gitt.

Ved ansettelse av assistenter ser kommunen det som viktig at tjenestemottaker selv er med/står for intervjuene. Det er viktig for tjenestemottaker å få være med å godkjenne hvem som skal være assistent.

Tilskuddsordningen bør bevares slik den er i dag. Dersom den overføres til fylkesmannen, kan det føre til store ulikheter i kommunene og fylkene.

Øvre Eiker kommune mener derfor at så lenge kommunen forvalter en velferdsordning så må også kommunen ha ansvaret for hvordan ordningen utføres.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sveinlaug E Barstad', with a long, sweeping vertical stroke extending upwards from the end of the signature.

Sveinlaug E Barstad
helse- og sosialsjef